

EDINOST

Let izhaja vsak ponedeljek. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, za 6 mesecev L 40.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Oglasi: 30 stot. — Oglasi na 1 mm prostora v širokosti 1 kolona: za trgovske in obrtne oglase L 1.—, za smrtne, zahvalne, poslane, tabila L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.— Oglasi na prvi strani L 2.—

Planšarstvo v gornjesoški dolini

Gospodarsko vprašanje stopa v vsakim dnem bolj v ospredje. Nujno potrebno je, da mu posvetimo čim več pozornosti. Dežela namreč ni tako bogata, kot se nam zdi, če gledamo le površinsko sliko. V gornjesoški dolini pride predvsem v poštev živinoreja, torej mlečni izdelki. Treba je, da se v teh krajih povzdigne čim bolj ta važni faktor našega gospodarskega življenja. Pri uveljavljanju živinoreje na Tolminskem, Kobaridskem in Bovškem, je treba upoštevati dve sezoni: zimsko in poletno. V zimski sezoni pridejo v prvi vrsti do veljavne razne mlekarne, ki so se v marsikateri vasi dvignile na precej visoko stopnjo. Sedanjost pa prihajajo vedno bolj do veljavne razne planine, s katerimi razpolaga skoraj sleherna vas na Tolminskem in Bovškem.

Planšarstvo se je v gornjesoških gorah razvilo že precej zgodaj, toda do prave veljave je prišlo šele v zadnjem petdesetletju. V preteklih stoletjih ni planšarstvo imelo drugega namena, nego da se živina odpočije v gorah, da se osveži in da se zdrava povrne zopet v dolinske hleve. Da bi se pa planšarstvo izkoristilo v onem obsegu, kot se deloma danes, o tem ni bilo niti govora.

Pomen je zadobilo planšarstvo na Tolminskem še le z letom 1874., ko so povabili na poljubinsko planino Razor Svicarja Hiza, ki je prav za prav nekak začetnik mlekarskih obrti pri nas. On je pokazal našim ljudem v gorah, kako naj se pravilno uporablja mlečni pridelek. Razširil je, kolikor se je dalo, produkcijo, dal vzpodbudo ter pokazal smernice za nadaljevanje. Njegov sistem se je zelo hitro razširil po vsem Tolminskem in tudi na Bovško. Planine so se od leta do leta bolj izrabljale. Začela so se zidati prva gorska bivališča v večjih obsegih, začelo se je pravo urejanje planin.

S pomnožitvijo planin pa je v veliki meri naraslo tudi število živine. S tem, da so ljudje oddajali poletja za dolgo dobo živino v planine, so doma dosti prihranili na krmi. Imenitni gorski pridelek, ki so nastali radi dobre kvalitete krme, katera je v gorah zelo sočna, so se hitro in po dobrih cenah oddajali na trge. Pričakovati je bilo lepega razvoja planšarstva pri nas. O tem pričajo razne predvojne planine, kot so bile na pr. zatolminsko planino Sleme, Pollog, krnska «Kukina», dreženjska «Pri Kraju». Pridelek vseh naših gorskih mlekarin — planin so se oddajali hitro na trgu in po dobrih cenah.

Vojna doba je ta razvoj zadržala za dolgo vrsto let. Planine so postale, razum nekaterih v skrajnem kotu Trente, pozorišče vojne. Stanovi so bili porušeni, pašniki razorani od jarkov in granat. Treba je bilo ogromnega dela, da se je vzpostavilo vse nekdanje delo, da se je uredilo in zavrnilo zopet marsikateri pašnik, da so se spet zgradile porušene koče. Razvoj je bil torej radi tega obnovljivega dela zelo otežčen. Po velikem trudu smo se preriili šele do onega stanja, na katerem smo bili pred vojno. Napredka v našem planšarstvu pa ni mogoče zaznamovati; le redke so izjeme. Nasprotno, zaznamujemo lahko v večini slučajev neko nazadovanje: V prvih poletih izdelovanja mlečnih izdelkov po Tolminskem in na pr. izdelovali kolesa sira zelo velika, kar je trg rajši sprejel. Po vojni se je začelo nasprotno in trg se je tega branil. To je ena naših napak, da nismo upoštevali trga. Na drugi strani: Nižje naše planine bi lahko tudi v tem času izdelovale mesto sira maslo, če

bi si nabavile potrebne stroje za to; maslo se namreč lažje odda na trgu in po boljših cenah, zlasti poleti ko se izdeluje pri nas v manjših množinah.

Da se držimo zgledov: Pogledimo švicarske planine, tirolske, severne italijanske, kako so popolnoma bodisi glede svojih obratov bodisi glede svojih pašnikov, ki se pač nahajajo ravno v takih goratih krajih kot naši. In naše planine? Razlika med njimi je tako velika, da primerjati sploh ni mogoče. Naloga naša, zlasti gornjesoških krajev, je skrbeti, da bi se planine čim bolj izpopolnile toliko glede pašnikov, kot glede mlekarskih stanov, izdelkov. Zato pa nam je potrebno študiranje raznih tipov, zgledov, katerim naj bi sledili. Naši pastirji, madi fantje, morajo izrabiti v prvi vrsti lepi čas, v katerem živijo prav za prav svoje počitnice, in propagirati misel naše planinske reforme. Ta panoga našega gospodarstva v gornjesoški dolini je življensko važnost, torej jo moramo tudi čim bolj izpopolniti in uveljaviti. Čas za to je ugoden.

Ce izpopolnimo v gornjesoški dolini dve naši gospodarski čiljenici: mlekarske zadruge za zimsko dobo in planšarstvo za sedanjo sezono, se bo tudi naše gospodarsko stanje na Tolminskem izboljšalo.

Oskleniti se moramo predvsem dela za izboljšanje našega gospodarskega položaja; združimo to delo z duševnim napredovanjem, pa bomo lahko mirno gledali v bodočnost.

Le po teh potih naprej, in pesimizem, ki nas marsikdaj navdaja, bo izginil. (Bodočnost ne bo več tako črna, ampak se bo v svetlejših barvah odpirala pred nami; mi pa bomo vanjo usmerili trden, neomahljiv korak.

M. R.

Častitke in odlikovanja polkovniku De Pinedu

RIM, 17. (Izv.) Angleški poslanik v Rimu je poslal predsedniku vlade pismo, v katerem ga prosi, naj posreduje pri kralju za dovoljenje za podelitev odlikovanja «Air-Forse-Cross», s katerim hoče angleški kralj odlikovati polkovnika De Pineda. «Air-Forse-Cross» je najvišje angleško odlikovanje za letalce. Poslanik Združenih držav v Rimu je poslal predsedniku vlade pismo, v katerem izraža v imenu predsednika in prebivalstva Združenih držav pisrčne častitke k srečno dokončanemu poletu polkovnika De Pineda.

Davi je tolmačil po naročilu svojera poslanika francoski aeronautični ataše v Rimu državnemu podtajniku v ministrstvu za aeronautiko on. Balbu čustva občudovanja francoskega naroda in njegovih zastopnikov nad srečno uspehim velikim poletom De Pineda.

Osrednji odbor združenja italijanskih žena je predlagal, naj se priredi v počaščenje polkovnika De Pineda velika letalska tekma pod pokroviteljstvom kraljice Helene. V aeronautičnem ministrstvu se že izdeluje program tekme, ki se bo najbrž vsrila v mesecu oktobru v Ostiji. K tekmi bodo pripuščena samo vojaška letala.

Nesorazmerje med cenami

na debelo in na drobno

RIM, 17. (Izv.) K poročilu o večeršnjem sestanku predsednikov sindikalnih konfederacij prinaša danes «L'Agenzia di Roma» sledeče razmotrivanje: «Najzanimivejši pojav v sedanjih bitki za znižanje cen predstavlja brez dvoma veliko nesorazmerje med cenami na debelo in onimi na drobno. Ugotovljeno je namreč, da so cene na debelo, ki se določajo potom še najbolj direktnih trgovskih stikov proizvajalcev ter trgovcev in prekupčevalcev mnogo hitreje in mnogo bolj znatno padle, nego cene na drobno, ki nastajajo potom mnogo manj direktnih stikov med celo vrsto prekupčevalcev in med kupujočim občinstvom. V dokaz velikega nesorazmerja med cenami na debelo in onimi na drobno zadostuje navesti le nekaj statističnih podatkov.

Cenik življenjskih potrebščin v razprodaji na debelo je padel med januarjem in aprilom tekočega leta od 635.80 na 618.31. Ce-

nik življenjskih potrebščin v prodajni razprodaji pa je v ravno istem času narasel od 573.06 na 580.24. V drugih besedah pomeni to, da se je v istem času, ko so cene na debelo znatno padle, življenje za konsumente precej podražilo.

Tudi cenik vsega blaga na debelo, v katerem so zapopadene tudi neobhodno potrebne življenjske potrebščine, izkazuje znatno nesorazmerje s cenami blaga v prodajni razprodaji. Dočim so namreč cene na debelo padle med januarjem in aprilom od 602.86 na 565.29, so padle cene na drobno od 625.06 samo na 616.67.

Isti agencijski poročajo iz Beograda, da so pričele v Jugoslaviji v poslednjih dneh cene na žito precej rasti. Ta pojav se spravlja v zvezo z vestmi, po katerih se bo radi povodnji v Ameriki žitna produkcija zmanjšala za 15 odstotkov.

Priziv državnega pravdnika

radi razsodbe v procesu proti Corviju

RIM, 17. (Izv.) Kakor doznava rimska «Tribuna», je vložil državni pravdnik pri rimskem prizivnem sodišču priziv na kasacijsko sodišče. V rekurzu izpodbija drž. pravdnik pravore, na podlagi katerega je bil morilec poslanca on. Casadina Ivan Corvi oproščen.

Zračni promet

na progah Trst-Turin in Trst-Zadar
RIM, 17. (Izv.) Iz statističnih podatkov o zračnem prometu za mesec april 1927. na progah Trst-Turin in Trst-Zadar izhaja sledeče:

Na zračni progi Trst-Turin je bilo izvršenih tekom meseca aprila od 60 predvidenih voženj 54. Skupna dolžina voženj je znašala 31.050 km in prepeljanih je bilo 224 potnikov. Na progi Trst-Zadar je bilo izvršenih 53 voženj, katerih dolžina je znašala 13.308 km in prepeljanih je bilo 149 potnikov.

O rednosti zračnega prometa dokazuje okoliščina, da so se tekom tega meseca dogodile na progi Trst-Turin le štiri prekinitve radi slabega vremena.

Osebnost izkaznice in poslanec

RIM, 17. (Izv.) Kakor doznava agencija «L'Informatore della Stampa» je opozorilo notranje ministrstvo prefekte, naj se po hotelih in drugod ne zahteva od senatorjev in poslancev, da se legitimirajo z istovetno izkaznico, češ da nudi poslanska izkaznica in železniška knjižica zadostno jamstvo in dokaz njihove istovetnosti.

Neresnična vest

o umoru Gorkijevega sina

RIM, 17. (Izv.) V poslednjih dneh je razširila neka francoska dopisna agencija neverjetno vest, da je bil v preteklih dneh umorjen od ruske «črke» tudi sin pisatelja Maksima Gorkga. Vsled te vesti se je podal urednik neapeljskega lista «Il Muzogorno» v Sorrento, kjer prebiva že več let slavni ruski pisatelj, da se informira naravnost pri očetu, v koliko odgovarja ta vest resnici.

Uredniku neapeljskega lista je izjavil Gorkij, da ima samo enega sina, ki prebiva z njim v Sorrentu. Njegov adoptirani sin Gincvi Peškov pa služi v francoski armadi in prebiva v Parizu.

Gorkij je še izjavil, da se že nekaj let ne bavi več s politiko. Komisar za narodno prosveto Lunačarski je povabil pisatelja, naj se povrne v domovino, kjer pripravljajo proslavo 35-letnega njegovega pisateljskega delovanja. Gorkij je odgovoril, da se ne more odzvati vabilu, ker mu tega ne dopušta zdravje in ker ga povsem okupirajo njegovo veliko delo «Stirideset let», ki bo izšlo v treh zvezkih ter podlago zgodovino kulturnega in političnega gibanja v poslednjih 40 letih.

Ta slučaj nam dokazuje, s kako veliko previdnostjo je treba sprejemati vesti o pokoljih, ki se kaže dogajajo v Rusiji v poslednjem času.

Rusi in Zeneva

MOSKVA, 17. Radi razgovorov, ki se vrše v Zenevi med posameznimi ministri, ki so se udeležili zasedanja Sveta Družbe narodov, so moskovski politični krogi precej vznemirjeni. Prepričani so, da pripravila Anglija v Zenevi protisovjetski blok.

Dogodki v jugoslovnski radikalni stranki

Seja glavnega odbora sklicana za ponedeljek

BEOGRAD, 17. (Izv.) Tekom smajnjega dne ni bilo beležiti današnjega dne ni bilo beležiti nikakih važnih dogodkov. Vsa posvetovanja in konference so se nanašale izključno na priprave za volitve. Nekateri ministri in večji del narodnih poslancev so odpotovali iz Beograda ter se napotili v svoja volilna okrožja na volilne agitacije.

Izvrševalni odbor Samostojne demokratske stranke je imel danes dopolne daljšo sejo, na kateri so razpravljali o pripravah za volitve in so sprejeli tozadevne sklepe. Po seji je bil objavljen popoldne obširen komunka.

Pozornost političnih krogov je zaenkrat posvečena seji glavnega odbora radikalne stranke, ki je sklicana za ponedeljek in na kateri se bo definitivno razčistilo razmerje med radikalno stranko in vlado.

Za jutri dopoldne ob 11 uri je napovedana prva seja ministrskega sveta izpopolnjene vlade.

Vuklčević se je sporazumel z Madžari

BEOGRAD, 17. (Izv.) Danes je bil med Veljo Vuklčevićem in zastopniki madžarske stranke dosežen definitivni sporazum glede skupnega nastopa pri volitvah v Vojvodini. Madžarom je bilo zagotovljenih pet poslancev, ki se bodo kot poslanci madžarske stranke koalirali z radikalni oziroma vladnimi poslanskimi klubi.

Dr. Korošec odpotoval v Sofijo

BEOGRAD, 17. (Izv.) Včeraj je dr. Korošec nenadoma odpotoval preko Caribroda v Sofijo. Njegov nenadni odhod je povzročil v vseh političnih krogih precejšnje iznenadenje, ker ni znano v kake svrhe je odpotoval dr. Korošec v očigled važnih dogodkov v Beogradu tako nenadno v Sofijo.

Incident v Sofiji

pri predavanju bivšega ministra Kazazova

SOFIJA, 17. (Izv.) Predsednik bolgarskega novinarskega združenja in bivši minister Kazazov je imel tukaj predavanje o osebnih vtisih iz Jugoslavije. Na predavanju je prišlo do burnih prizorov. Med poslušalci so bili tudi jugoslovnski in čehoslovski poslaniki ter številni Makedonci. Ko je Kazazov navajal podatke o uradni jugoslovnski statistiki in o narodnostih v Jugoslaviji, je neki Makedonec vzkliznil: «Jugoslovnska vlada potvarja v Jugoslaviji živeče Bolgare!» Med predavanjem so ponovno padali medklci, ki so povzročali mučno razpoloženje. Jugoslovnski poslanik je zapustil dvorano, takoj za njim je odšel tudi čehoslovski poslanik.

Kazazov je nadaljeval predavanje. In je dejal, da so Makedonci ostali avtonomna enota v mejah Jugoslavije. Ta izjava je izzvala med Makedonci živahne protiklice. Kričali so, da ta trditve ni resnična, in zahtevali politično svobodo Makedonije. Med tem je stopil na govorniško tribuno neki Makedonec, ki je skušal pobijati podatke, ki jih je navajal Kazazov. Predavanje se je končalo med splošnim prekanjem.

Bolgarski ministrski predsednik za balkanski Locarno

SOLUN, 17. (Izv.) «Makedonia» objavlja izjavo bolgarskega ministrskega predsednika Lijapčeva, ki je izjavil, da je Bolgarija v dobrih odnosih z Italijo, da pa ne odgovarja resnici, da bi Bolgarija imela z Italijo kako zvezo. Bolgarska se ni zvežala proti nikomur in si želi dobrih odnosov z vsemi državami, zlasti pa z Jugoslavijo in Grčijo. Na vprašanje glede makedonskih komit je odgovoril Lijapčev, da so komitasti navadni tihotapci. Gospod Lijapčev je zagovarjal balkanski Locarno, kakor tudi tesno carinsko zvezo vseh balkanskih držav.

Poplave v Ameriki

LONDON, 17. Iz New Yorka poročajo, da je reka Wiset podirila enega izmed nasipov. Štiri osebe so utonile.

Zenevsko zasedanje

Nemci niso zadovoljni

BERLIN, 17. (Izv.) Tudi locarnski tisk priznava danes, da ni bil dosežen nikak pomemben uspeh v Zenevi in da se povrne Stresemann praznih rok iz Zeneve v Berlin. Nacionalistični tisk smatra Briandov beg iz Zeneve kot veliko zausnico, zadano na samo Stresemannu, ampak tudi vsej Nemčiji.

BERLIN, 17. (Izv.) Politični krogi so mnenja, da je nemška delegacija v Zenevi pristala na to, da se zavezniški vojaški izvedenci prepričajo o vzhodnih nemških utrdbah, ne da bi bil prej določen datum kontrole in minimum, v koliko bo moralo biti zmanjšano število zavezniških čet v renskem ozemlju. Vlada se je baže izjavila pripravljeno dovoliti zavezniško kontrolo, katere dan pa bo šele določen od nemške vlade.

Rusi niso zadovoljni

z razsodbo varšavskega izrednega kazenskega sodišča

BERLIN, 17. Razsodba izrednega kazenskega sodnega dvora je napravila v varšavskih političnih krogih globok vtis. Splošno prevladuje prepričanje, da bo predsednik republike zmanjšal Koverdi kazni na 15 let ječe, in še to se zdi nekaterim preveč.

Rusi so pa drugačnega mnenja. «Berliner Tageblatt» poroča iz Moskve, da so tamkaj-

šnji krogi zelo razburjeni radi preveč blagega postopanja proti varšavskemu atentatorju. Računali so z gotovostjo, da bo Koverdi obsojen na smrt, pa izgleda sedaj, tako pravijo, da bo dobil samo 15 let ječe. To razsodbo pripisujejo spet angleškemu vplivu in pritisku. Ruski politični krogi pravijo, da se bodo radi te razsodbe poostrihi odnosi med Poljsko in ZSSR.

Ljudski komisar Čičerin

odpotoval iz Berlina

BERLIN, 17. (Izv.) Čičerin je zapustil Berlin včeraj zvečer. Pred odhodom je imel še dolg razgovor s kancelarjem. Tudi kancelar je predočil Čičerimu, da so vzbudile smrtne obsodbe pri inozemskih vladah neugoden vtis in da Rusija nikakor ne sme poostrihi svojega spora z Londonom. Čičerin je bil natančno informiran o poteku zasedanja Sveta Družbe narodov, v kolikor se je tekom tega zasedanja razpravljalo tudi o ruskem vprašanju. Informiral ga je poslanik v Moskvi, ki se nahaja sedaj v Berlinu.

Automobilski rekord

LONDON, 17. (Izv.) Italijanski dirkač Giulio Foresti je dosegel tekom svoje poskusne vožnje na obrežju Pendine v Galesu na nekem novem avtomobilu povprečno hitrost 256 km na uro.

Hčerka umorila očeta

PARIZ, 17. V Argelliers je 20-letna Julija Maynadier umorila svojega očeta-pijanca, ki jo je zlostavljaj. Skočila je nato z drugega nadstropja in si prebila lobanjo na cestnem tlaku.

DNEVNE VESTI

NOVI POPUSTI NA ŽELEZNICAH ZA RIM

Prosvetni minister Ciano je dovolil odboru «Primavera Romana», da bo enašal popust na železnica pri potovanju v Rim 50% namesto 30%. In sicer za tja in nazaj in v dobi od 14. do vstetega 19. t. m. ter z vseh postaj kraljevine. Vozni listki veljajo za 15 dni, a za listke s postaj v Laciju 5 dni. Pri voznih listkih (tja in nazaj), ki se prodajo v dobi 20. do 30. junija, bo znašal popust 30%. Listek za nazaj ni veljaven, če ga imejatelj ne da potrditi od odbora v Rimu, Via Colonna št. 52, kjer se mu izda tudi izkaznica za olajšanje prebivanja.

ZADNJAPOT KARLA VRBCA

Grobovi tukaj...

Junjsko solnce je pripekalo v vsej svoji razkošnosti. Na dvorišču mrtvaške kapelice tržaške bolnice so se že zgodaj začeli zbirati ljudje. Povsod rudeče oči, robci v rokah, v srcih neizmeren žalost. Dve majici nogometašev Adrije — črni flor. Na zidu nepregledna vrsta vencev. Voz z nosili pridrdra. Sportni vodja Adrije začneja organizirati sprevod. Dvanajst črno-oblečenih Adrijancev stoji ob nosilih, šest krepkih ram dvigne obkovanovo breme — sprevod se premakne. Pred nosili venec. Sprejeda venec S. D. Adrije z napisom «Zvestemu nogometašu». Za tem palma S. U. Adrijaske nosijo trakove. Vrsti žalujočih, ki sledi nosilom, ni konca... Promet na ulicah je ustavljen... Počasi se pomikah žalni sprevod proti cerkvi Sv. Jakoba...

Od tam na pokopališče. Pretresljivi prizori na grobu dragega Karleta. Glava pri glavi glava slednjči zlomljeno cvetko. Pino Menon, zvesti prijatelj umrlega, se poslovi od njega s pretresljivimi besedami. Za njim dobi v besedah sportnega vodje Adrije vseobča žalost nevdreje izbruh. Vse oči so solzne — tupatam glasen, viharjen plač... Se dolgo potem, ko so kepe nehale padati in bobneti po krsti, so na pokopališču med cipresami odmevali obupni klici: «Karlet!» Ni ga več. Njegov večni nasmeh je ugasnil...

Zazdelo se je nam vsem, da je z njim odšlo življenje. Vsi sportniki so na pokopališču čutili resnico napisano na trakovih palme Sportnega Združenja — «Vzornemu sportniku».

Ni vsi smo tudi vedeli: Ni ga več! Ni na besed za slovo — Karlet — ni besed — kar je bilo v nas so povedale solze — in razumela sta jih obo — Ti, Karlet Vrbec in Ti Albert Košutal! Lahka vama bodi zemlja pri Sv. Ani.

LAHKOATLETSKI MEETING

S. U. nam je javilo, da se vrši v nedeljo 19. VI. 1927 ob 3. uri pop. na igrišču «Adrije» moški in damski vzpodbujevalni lahkoatletski meeting.

Prijavili so se najboljši lahkoatleti in lahkoatletke, ki jamčijo za oster boj v vseh disciplinah. Opozarjamo na zanimivost jutrišnjega dne; naše lahkoatletnje

startajo v Trstu prvič v najrazličnejših disciplinah: metu, skoku, štafeti i. t. d.

Upamo, da se bo občinstvo v častnem številu odzvalo klicu naših lahkoatletov in lahkoatletkinj.

Oktafijan Bottechia

Kakor smo že poročali, je v gemonski bolnišnici umrl znan italijanski kolesar Oktafijan Bottechia. Smrt je nastopila radi komplikacij rane na glavi, ki jo je Bottechia zadobil pri padcu s kolesa. Sprva se rana ni zdela nevarna, potem pa se je stanje ranjenca nepričakovano poslabšalo in Bottechia je podlegel po dolgi nezvesti.

Cela Furienija žaluje po tej osebnosti na ciklističnem polju. Začel je svojo kolesarsko karijero šele s petindvajetim letom. Kolesarji je v prostem času, ko mu je dovoljevala njegova zidarska obrt. Šele v zadnjem času je postal profesionalist in je zmagal dvakrat v dirki krog Francije, ko je imel proti sebi najboljše svetovne kolesarje. Bottechia je užival kot sportnih tudi med našimi ljubitelji sporta velike simpatije, ker je na enkrat izšel na obzorju italijanskega ciklizma kot zvezda vodnica.

Iz tržaškega življenja

Karambol med kolesarjema

Včeraj popoldne se je dogodila v ulici Chiozza nenavadna kolesarska nezgoda. Okoli 10.30 sta vozila po omejenih ulici v nasprotni smeri dva kolesarja: 18-letni raznašalec brzojavk Roman Corazza, stanujoč v ulici Sapone št. 5, in 20-letni mehanik Rihard Bolco, stanujoč v ulici Udine št. 40; prvi je vozil z veliko naglico navzdol po ulici, dočim se je drugi radi precejšnje strmine premikal počasi navzgor. Pred tamošnjo orožniško postajo sta se kolesarja srečala in — ni se ugotovljeno po čigavi krivdi — se zaletela eden proti drugemu, tako da sta butnila skupaj z glavami. Radi silnega sunka sta se oba prevrnila in obežala hudo zdelana; Corazza si je zdobil nosne kosti, Bolco je pa zadobil široko rano ki mu jo je tovariš v nesreči zadal z nosom, katerega koščen drobec je občital v rani. Iz bližnje orožniške postaje so priskočili na pomoč nesrečnikom kolesarjema nekateri orožniki, ki so poskrbeli, da je prihitel na lice mesta zdravnik resilne postaje. Ta je ponečenč za silo obvezal ter ju dal nato prepeljati v mestno bolnišnico kjer so ju sprejeli v kirurški oddelku. Corazza se bo moral zdraviti par tednov, dočim bo Bolco ozdravil že v 8-10 dneh, seveda ako ne nastopijo kakke komplikacije.

Po dveh letih

Pred približno dvema letoma, in sicer dne 26. marca 1925 zvečer, se je zgodil pri Cedasu krvav dogodek. Kakor smo svojčas poročali, sta tedaj dva moška napadla 25-letno vlačugo Alojzijo Tambosi, s katero eta se bila sestala v tamkajšnjem gozdiču nad cesto, hotela sta jo oropati denarja, ki sta ji ga bila izplačala za njeno druž-

bo. Ker se jima je Tambossijeva postavila po robu, sta jo nevarno ranila z nožem. Po zločinu sta se stopovila spustila v beg, toda enega, 27-letnega Josipa Collicha, stanujočega na trgu Rosario št. 1, so carinski stražniki kmalu potem aretirali. Njegovemu pajdžu, 29-letnemu Franu Gollich, bivajočemu v Trzinu, se je pa posrečilo ubežati in se je tako odtegnil roki pravice in kazni 3 let ječe, ki mu je prisodilo sodišče pri tozadevni razpravi. Nedavno pa se je Gollich vrnil v naše mesto, misleč, da je policija že pozabila nanj. A se je hudo varal; predeinočnim, ko se je brezskrbno potikal v starem mestu, sta ga dva policijska agenta spoznala ter ga aretirala. Nevarni pičlek je bil seveda odveden v zapor.

Tržaško sodišče

Opustošenje svetoivanskega mladinskega društva.

Včeraj se je v četrti sekciji tukajšnjega kazenskega sodišča vršila obravnava proti Antonu Arenu, obtoženemu, da je vodil znani napad na svetoivansko mladinsko društvo «Sv. Ivan» in da sodeloval pri opustošenju lokalov in požigu knjig in časopisov, last omenjenega društva.

Arena ni prišel na obravnavo. Ena priča je baje doznala, da se je vkrcal na parnik «Presidente Wilson» in da je zapustil parnik v New Yorku.

Zaslišane so bile razne priče, kakor Fran Zajec, Stanko Meula, Ljubo Kovatič in Rado Stergar, ki pa niso mogli s svojimi izjavami obtežiti Arenu, ker ga seveda osebnost niso poznali. Vsi so povedali le, da so dne 15. avgusta 1926. zvečer prišli v prostore mladinskega društva Sv. Ivan, neznanec in odnesel več knjig in časopisov, katere so potem zažgali na trgu San Giovanni.

Priča Ruggero Gaetano je videl Arenu v družbi z drugimi. Nosil je pod pazduho večji kup časopisov in knjig. Ne more pa reči, da so bile tiste knjige last opustošenega društva.

Državni pravnik, odv. Zulmin, smatra vendar Arenu za odgovornega zločina opustošenja v smislu člena 64. kaz. zak. in zahteva zanj pet dni ječe.

Brani odvetnik Tamaro, ki zahteva oprostitno razsodbo, vsaj vsled pomanjkanja dokazov.

Sodišče pa ni našlo v razpravi ničesar, kar bi obteževalo obtoženca in je zato prišlo do razsodbe, glasom katere se Arena oprošča, ker ni zagrešil dejanja.

TELESNA VZGOJA SPORT

T. V. L. A. - LAHKOATLETSKI MEETING 19. VI. 1927.

Določa se sledeča jurija:

Starter: g. Lini Milan.

Sodniki na cilju: gg. Kosovel, Verč, Kravos, Lah.

Sodniki na progi: gg. Pertot, Stopančič, Žerjal, R. Fač.

Imenovane gg. se naproša, da se udeležijo danes ob 6.30 skupne seje, ki se vrši v uradnih prostorih S. U.

Javljamo prijavljenim lahkoatletom da prične meeting točno ob 15. uri, in ne kot prvotno javljeno.

Vodstvo.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

POROTA

Mamliovič in Furlan obsojena vsak na 30 let ječe.

Včeraj, v petek, se je nadaljevala in zaključila pred tukajšnjo poroto obravnava proti Mamlioviču in Furlanu. Državni pravnik je v svojem govoru zahteval, naj se oba obtoženca obsodita na dosmrtno ječo.

Za državnim pravnikom sta povzela besede zagovornika, ki sta skušala kotikar mogoče olajšati predlagano strogo kazen. Stvar ni bila lahka za zagovornika; kljub vsemu pa sta dosegla, da predlog državnega pravdnika ni bil sprejet, kajti Mamliovič in Furlan sta bila obsojena vsak na 30 let ječe. Pet let bosta presedela v samotni celici. Obsojena sta bila tudi na izključitev od vseh javnih služb in na 600 lir globe. Deset let bosta pod posebnim policijskim nadzorom.

S to razsodbo je bila zaključena zadnja obravnava pred goriško poroto.

PODLISTEK

FRANCE BEVK:

(12)

Jaket in njegova ljubezen

Namen njegovega zidanja ni ostal skrit, odkritostno ga je povedal sam.

«Čemu ti bo hišica?»

«Oženil se bom.»

«S katero?»

«Z Doljakovo dekle.»

«Z Micko? Pa te bo hotela?»

«Dejala je, da me vzame, če naredim hišo...»

Govorili so o njem ob vseh prilikah, če ga ni bilo zraven in tudi, če je bil v bližini.

Vse to je bilo celo Micki neprijetno, zapletlo se je vanjo kakor robidje.

Planinsko društvo.

Tovariši — planinci!

V nedeljo, dne 19. junija t. l., se bo vršil izlet na Mrzovec. Odhod točno ob 4. uri zjutraj s Katarinijevega trga čez Grgar - Rebno na Lokve in odtod na Mrzovec. Povratek skozi Trnovski gozd po grebenih na Krnico - Vitovlje ter čez Kromperk domov. Oprava turistovska Vodnik tov. Rolich.

Popoldanski izlet na Vitovlje, kjer se sestanejo obe skupini. Odhod točno ob 2. uri popoldne s Katarinijevega trga. Vodnik: Nace.

Splošno slovensko žensko društvo v Gorici

naznanja, da se vrši mesečni sestanek v nedeljo dne 19. t. m. ob 5 popoldne v društvenih prostorih. Na vzporedju je kratka igra ter skušajnost. Članice udeležite se v polnem številu!

SOLKAN.

Društveni izlet.

V nedeljo 19. t. m. priredi čitalnica izlet v Trnovski gozd. Zbirališče ob 4. uri zjutraj pri «Kolona».

Od tam odtod ob 4.30 na Lokve in skoz gozd na Trnovo in od tam nazaj.

Pridite vsi, ki ljubite prosto naravo in gozdni zrak. Na svidenje v nedeljo!

BRDA.

Pogreb preč. g. Ivana Spitzerja

Vsa množica njegovih faranov, samostojnih kmetov in trpinov, kolonov je spremljala svojega dušnega pastirja na njegovi zadnji poti ter se z globoko žalostjo poslovala od svojega priljubljenega dušnega vodnika. 16 sobratov - duhovnikov je prišlo še enkrat pogledat in pokropit nemi obraz zlate duše.

Preč. kurat Milanovič je orisal v krepkih toplih besedah življenje pokojnikovo, borca - duhovnika Gospodovega. Še težja in bolešnejša je planila izguba pokojnika iz govora prijatelja - sosedu, tako da se nihče ni mogel ubraniti solz.

Mirnega in marljivega kot čebelico ga je zadel Gospodov poziv ravno pri priljubljenem delu pri čebelnjaku.

Sočustvujemo tudi mi s težko izgubo, ki je zadela tojansko faro in sploh zapadna Brda s smrtjo pok. Ivana Spitzerja!

RIHEMBERK.

Eden najglednejših naših krajev na prosvetnem polju je gotovo Rihemberk. Obe prosvetni društvi se prav lepo medsebojno spopadajeta s tem, da si eno drugemu pomagata na prireditvah, kar gotovo poveča pestrost programa. Tako smo doživeli zadnje nedeljo zopet prireditev, ki nam jo je to pot pripravilo dr. «Ognjišče», pri katerem je sodelovalo tudi «Prosvetno društvo» z dvema pevskima točkama. «Ognjišče» je zapelo tri pevske točke — eno je moralo celo ponavljati — naker je uprizorilo Ganglovo štiridejanko «Sim». Igra je bila dokaj skrbno pripravljena, kar se je poznalo takoj iz prednašanja in tudi iz tega, da je občinstvo z napetostjo pričakovalo razvoj igre in sledilo z največjo pozornostjo igranju. Ako hoče vedeti če igra ugaja, ozir se po občinstvu. Opaziti je bilo tudi solze v očeh, torej igranje je bilo prepričevalno, v gotovih momentih smo bili blizu umetnosti. Škoda le, da se je dogodilo par najhujših incidentov, vrv pri zastoru se je utrgala sredi tretjega dejanja in morda še kak drugi manj pomembnejši. Zato bi svetoval, da se drugič na vse take stvari bolj pazi, revolver se enkrat prej zunaj preizkusi, vrvi pregledajo itd. itd. Drugače pa je vse zelo, zelo ugajalo.

Posameznih igralcev ne bom omenjal. Omenim naj le, da bi se iz marsikoga s trdno voljo znalo še kaj boljšega razviti in z vseni skupaj bi se dale tudi boljše in lepše igre uprizoriti. Na tej poti bomo gotovo korakali dalje, ker dobro poznam resno stremeljenje naših brhkih deklet in pridnih fantov. Na delo tedaj! — SU —

RAZNE ZANIMIVOSTI

Poskus zračnega napada na mesto

V nedeljo, 22. maja je bil insceniran v Tiflisu zračni napad na mesto. Pri tem napadu je sodelovalo mnogo aeroplanov in topov.

Čudaki knez.

V Milanu je umrl te dneve v tri in sedemdesetem letu don

Giancarlo Gallarati Scotti, vojvoda San Pietro, knez Molietta. Ta knez je bil velik naravoslovec, potoval je večkrat po Afriki, odkoder je prinašal lepe in redke živali, ki jih je podarjal naravoslovnim muzejem. a jih hranil tudi doma. Ta knez ni bil prijatelj obiskov. In da ga niso nadlegovali nepoklicani obiski, si je domislil njegov sluga sledečo zvijačo: Ko je ta ali oni čakal v predsobi, da ga sprejme knez, je rekel sluga mimo: grede: «Pazite, davi sta knezu ušli dve afrikanški strupeni kači, mogoče se nahajata pod pohištvom v tej sobi!» Vsek se je nato premislil in izjavil, da pride rajši prihodnjič in da ne more čakati kneza.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 789

KAKAO De Jong's holandski, zasluži prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 769

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (ekarna Rovis) popravlja, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 743

PIANINI križane strune, moderni, večja partija, se prodajo po ugodni ceni. Solistario 25/III. 810

BRIVSKEGA pomočnika išče brivec Piskar, Opčine. 801

GLYKOL je edino energično zdravilo proti glavobolu, šibkosti, malokrvnosti, občutljivosti. Izdelek lekarne Castellonovich, Trst, Via dei Giuliani št. 42. 770

UGODNA PARIKA V JUGOSLAVIJI Na Pragerkem je posestvo z gostilno, trgovino, javno tehnično, skladišči, 5 orali prvovrstne zemlje, ležeče ob glavni žel. progi in cesti — na katerem zemljišču se lahko nalaga in razlaga žel. vagoni in uporabljajo kot ležarske prostore — vse tik kolodvora, na prodaj. — Cena Din. 400.000.— Plača se 20 odstotkov takoj, ostalo v hipotekah. — Posestnik Franc Gertzelj, Pragersko. 742

KRONE

briljante, platina, 20-kronske zlote komade

ZLATO plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

ALBERT POVH - urar

Trst, Via Mazzini 46

BIRME.

Botri! Predno kupite kak dar, obiščite urarno F. Stermin v Trstu, Via Mazzini št. 43, kjer dobite najnižje cene v Trstu. LASTNIK.

COOPERATIVE OPERAIE

SKLADIŠČE OBLEK

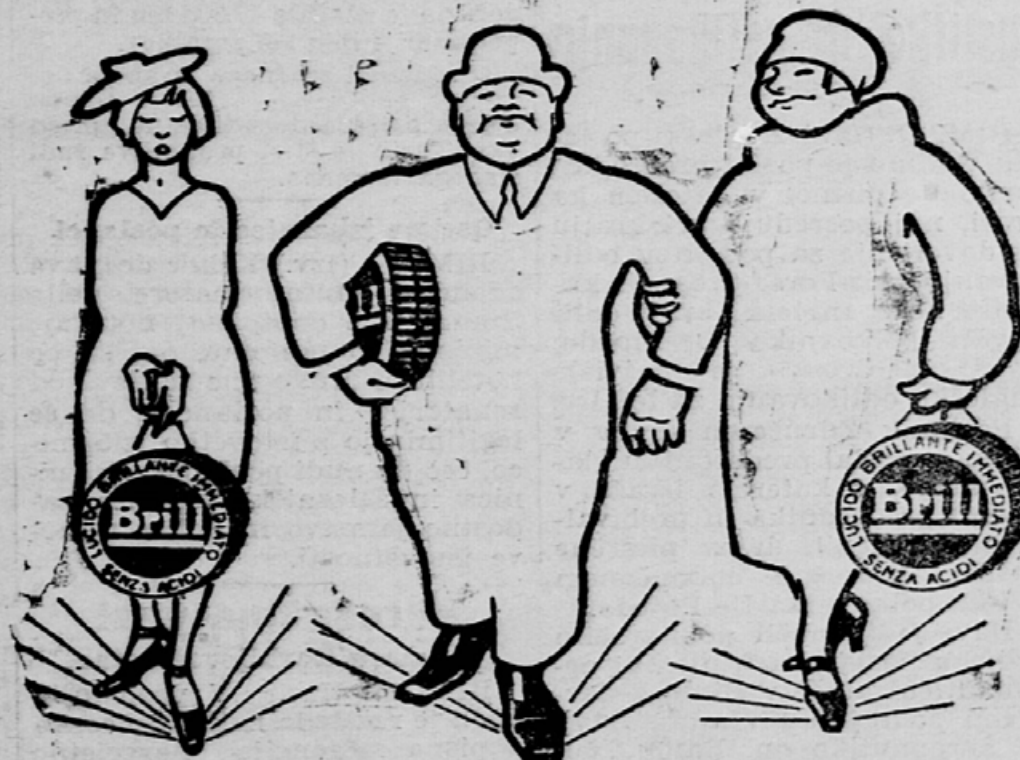
Piazza della Borsa 6

Od danes dalje se prodaja blago

vklobučarskem oddelku

z izrednimi popusti

od 10 do 50 %

Brill

se rabi v najmanjši množini in da vsled svojih izbornih kakovosti čevlju poseben blesk. Za konsumenta predstavlja lep prihranek.

njih zasmeje že po prvih dneh ubil...

Ko se je nekega večera vrnil Jakec od dela zdelan domov, ga je vprašal brat Tone:

«Kaj si delal?»

«Pri potoku sem bil. Pesek sem sejal in nosil.»

Tone je imel tak obraz, da se ni na njem nikoli nobena črta premaknila in iz potez ni bilo mogoče razbrati, kaj se godi v njem. Po nekaterih minutah je dejal:

«Ali je res, kar si razobnal med ljudmi, da misliš zidati hišo?»

«Zidal jo bom,» je dejal Jakec. «Malo boš ti prištil,» je pristavil čez nekaj časa.

Jerajeva hiša je bila od nekdanj hiša redkih besed. Počasi so se pasle misli na črnih lesenih stenah, počasi so nastajale besede.

«Hudika bom pomagal. Saj še sam na morem zmagovati.»

Ker so bile te besede z nenavadno naglico izgovorjene, se tudi Jakec ni obotavljal.

«Dve sto goldinarjev boš dal, pa bo, če drugega ne maraš...»

«Kje jih bom vzel?» je udaril Tone z repom žlice po mizi in pogledal brata, a ni prenehal jesti.

Molčala sta. Misli sta vsak svojo počasnno misel, kakor da iščeta izhoda. Jakec ga je našel prvi in je odgovoril na vprašanje mirno, kakor da se nista malo prej močno razburila.

«Bika imaš v hlevu; nič ti ne koristi, seno ti žre; prodaj ga, drugo mi lahko odslužiš.»

Tone je molčal. Pihal je v jabolkove krljice, ki so se kadili na žlici in jih pobiral v usta.

«Boš ali ne boš?»

Tonetu bi bilo ljubše, da bi Jakec ne mislil ne na hišo ne na zakon. Ta misel je šla po vodi. Zdaj je razglabljal, če je način, ki ga Jakec predlaga, najlažji, da se ga odkriža z dve sto goldinarji za vedno.

Ni se razmišljal, ko ga je Jakec vprašal znova: «Boš ali ne boš?» Večkrat že je nameraval govoriti z bratom, a se ni upal začeti. Zdaj je dobil priliko, ni je hotel izpustiti.

MODERNA MATI

Je ona mati, ki zaslavi vso svojo skrb za zdravje lastnih otrok.

Kadar so otroci brez vsake volje ali imajo umazan jezik, ali tožijo o bolečinah v želodcu itd., tedaj jim lahko pomagata s najuspešnejšim zdravilom, ki je čokoladni bonbon ARRIBA.

Čokoladni bonbon ARRIBA očisti otroke, ki ne čutijo pri uživanju ne gnusa ne bolečin, pač pa postajajo živahni in veseli.

L 050 komad

Kemično-tehniki svetov. Alla Madonna della Salute - Cev. Raffaele Godina - Trieste S. Giacomo

ARRIBA

Glavni zastopnik in založnik v Italiji in kolonij: Adolfo Cechet - Trieste, Via S. Nicolò 11